

TULETISINSTRUMENTIDE ARUANNE

1. Aruande eesmärk

Tuletisinstrumentide aruande eesmärk on investeerimisühingu erinevate tuletisinstrumentidega seotud kohustuste ja nõuete analüüsiks ja jälgimiseks vajalike andmete saamine.

2. Aruande valdkond

Aruande valdkonda kuuluvad kõik investeerimisühingu sõlmitud ja aruandeperioodi lõpus kehtivad tuletisinstrumentide lepingud. Siia kuuluvad tuletisinstrumendid, mis on seotud:

- 1) valuutaga (näiteks valuutakursid, väärismetallid – kuld, plaatina, hõbe ja pallaadium -maailmaturgudel kaubeldavates ühikutes);
- 2) intressimääraga;
- 3) aktsiaga (näiteks aktsia hind, aktsia indeks);
- 4) kaubaga (näiteks kauba hind, kauba indeks);
- 5) muu alusvaraga (nt kuld, plaatina, hõbe ja pallaadium maailmaturgudel mitte kaubeldavates ühikutes ning ülejäänud väärismetallid).

3. Aruande esitamine

Ühe reana tuleb näidata nende tuletisinstrumentide lepingute nimiväärtuste summad ja tuletisinstrumentide jäägid, mille identifikaatorid langevad kokku.

4. Aruanderea struktuur

- 1) tuletisinstrumendi tüüp;
- 2) tuletisinstrumendi liik;
- 3) tuletisinstrumendi alusvara tüüp;
- 4) valuuta kood;
- 5) vahetusvaluuta kood;
- 6) vahetusintressimäära tüüp;
- 7) riigi kood;
- 8) klient;
- 9) lõpp-tähtaeg;
- 10) tehingu nimiväärtus;
- 11) tuleviku hind;
- 12) alusvara ISIN-kood;
- 13) vahetusvara ISIN-kood;
- 14) delta-koefitsient;
- 15) tuletisinstrumendi jääk.

5. Aruanderea struktuuri selgitus

5.1 Tuletisinstrumendi tüübi identifikaatorid

Müük tulevikus	1
Ost tulevikus	2

Tuletisinstrumendi tüübi identifikaator määratakse vastavalt aruandva investeerimisühingu tulevikukohustusele või -nõudele. Kui aruandval investeerimisühingul on lepingujärgselt tulevikus õigus nõuda/saada makset (näiteks intressimakset), kajastatakse see tuletisinstrumendi tüübi „Müük tulevikus” all ja vastupidi. Tuletisinstrumentide

puhul, mis sisaldavad üheaegselt nii ostu kui ka müüki (näiteks valuuta-forwardid, intressi vahetuslepingud), määratakse tuletisinstrumenti tüüp aruandva investeerimisühingu enda valikul ja aruanderea ülejäänud identifikaatorite näitamisel lähtutakse tehtud valikust.

Vahetuslepingu puhul, kus aruandev investeerimisühingul on kahe poole puhul vahendajaks, kuid investeerimisühingul tekivad nii kohustused kui ka nõuded, lahutatakse vahetusleping kaheks erinevaks lepinguks ja kajastatakse eraldi ridadel.

5.2 Tuletisinstrumenti liigi identifikaatorid

Forward	1
Futuur	2
Vahetusleping	3
Kirjutatud Euroopa optsoon	9
Ostetud Euroopa optsoon	10
Kirjutatud Ameerika optsoon	11
Ostetud Ameerika optsoon	12
Muu	8

5.3 Tuletisinstrumenti alusvara tüübi identifikaatorid

Valuuta

Vahetuskurss	1
Fikseeritud	2
Ujuv	3

Intressimäär

Fikseeritud	4
Ujuv	5

Aksia

Aksia hind	6
Aksia indeks	7

<i>Kaup ja muu</i>	8

Kui alusvaraks on valuuta

Tuletisinstrumentide puhul, mis on seotud ainult erinevate valuutade vahetuskursiga, määratakse alusvara tüübiks „Vahetuskurss”.

Alusvara tüüpe „Fikseeritud” ja „Ujuv” kasutatakse erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute puhul.

Fikseeritud ja ujuva intressimäära määratlus alusvarana on seotud tuletisinstrumenti tüübiga. Tuletisinstrumenti tüübi „Müük tulevikus” puhul näidatakse siin „müüdava” intressimäära, s.o aruandva investeerimisühingu saadava intressimakse arvutamise aluseks oleva intressimäära tüüp ja vastupidi. Valuuta, millega on seotud alusvara tüübiks olev intressimäär ja intressimäära suurus, näidatakse vastavalt aruanderea neljandas veerus „Valuuta kood” ja kaheteistkümnendas veerus „Tuleviku hind”.

Kui alusvaraks on intressimäär

Ühe valuuta intressimäära vahetuslepingute puhul määratakse tuletisinstrumenti alusvara tüüp, valuuta kood ja tuleviku hind sarnaselt erinevate valuutade intressimäära vahetuslepinguga.

5.4 Valuuta kood

Kui alusvaraks on valuuta

Siin näidatakse tuletisinstrumenti aluseks olev valuuta, mis vastab tuletisinstrumenti tüübile. Müügi puhul näidatakse siin müüdav valuuta ja ostu puhul ostetav valuuta. Optsioonide puhul – vastavalt valuuta, mille müügiks või ostuks optsoon välja kirjutati või osteti.

Kui alusvaraks on intressimäär, aktsia, kaup ja muu

Siin näidatakse tuletisinstrumenti lepinguline valuuta. Kui lepinguline valuuta on euro, kuid tulevikus tekkiva kohustuse või nõude summa on seotud euro ja muu valuuta kursiga, tuleb seda tuletisinstrumenti kajastada selles valuutas, mille kursiga on tulevikus tekkiva kohustuse või nõude summa seotud.

5.5 Vahetusvaluuta kood

Kui alusvaraks on valuuta

Siin näidatakse tuletisinstrumentiga kaasnev vahetusvaluuta. Müügi puhul näidatakse siin ostetav valuuta ja ostu puhul müüdav valuuta. Optsioonide puhul vastavalt valuuta, mille ostuks või müügiks optsioon välja kirjutati või osteti. Erinevate valuutadega seotud intressimäära vahetuslepingute puhul näidatakse siin valuuta, millega on seotud aruanderea kuuendas veerus näidatav „Vahetusintressimäära tüüp”.

Kui alusvaraks on intress, aktsia, kaup ja muu

Vahetusvaluuta koodiks märgitakse XXX.

5.6 Vahetusintressimäära tüübi identifikaatorid

Fikseeritud	1
Ujuv	2

Kui alusvaraks on valuuta

Siin näidatakse erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute puhul vahetusintressimäära tüüp. Tuletisinstrumenti tüübi „Müük tulevikus” puhul näidatakse siin „ostetava” intressimäära, s.o aruandva investeerimisühingu poolt makstava intressimakse arvutamise aluseks oleva intressimäära tüüp ja vastupidi.

Valuuta, millega on seotud vahetusintressimäär, näidatakse aruanderea viiendas veerus „Vahetusvaluuta kood”.

Teiste valuutaga seotud tuletisinstrumentide puhul märgitakse vahetusintressimäära tüübiks 0 (null).

Kui alusvaraks on intressimäär

Siin näidatakse ühe valuuta intressimäära vahetuslepingute puhul vahetusintressimäära tüüp. Teiste intressimääraga seotud tuletisinstrumentide puhul märgitakse vahetusintressimäära tüübiks 0 (null).

Kui alusvaraks on aktsia, kaup ja muu

Vahetusintressimäära tüübiks märgitakse 0 (null).

5.7 Riigi kood

Siin näidatakse riigi kood kliendi (teingu teise poole) residentsuse järgi. Kui kliendi residentsust pole võimalik identifitseerida, märgitakse koodiks XX.

5.8 Kliendi identifikaatorid

Keskvalitsus	1
Kohalik omavalitsus	2
Riiklik sotsiaalkindlustusfond	13
Keskpank	12
Krediidasutus	6
Muu hoiuseid kaasav ettevõte	15
Rahaturufond	16
Kindlustusandja	17
Pensionifond	18
Muu investeerimisfond	19
Muu finantseerimisasutus	20
Riigi ja kohaliku omavalitsuse mittefinantsettevõte	7
Muu mittefinantsettevõte	8
Kodumajapidamine	10

5.9 Lõpp-tähtaeg

Siin näidatakse tuletisinstrumenti lepingulise lõpp-tähtaja kuupäev. Juhul kui lepingu tingimusi kindla perioodi järel korrigeeritakse, näidatakse tuletisinstrumenti lõpp-tähtajana järgmist lepingu tingimuste muutmise kuupäeva.

5.10 Tehingu nimiväärtus

Kui alusvaraks on valuuta

Siin näidatakse tuletisinstrumenti aluseks oleva valuuta summa. Erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute puhul näidatakse siin tuletisinstrumenti aluseks oleva(te) võlakirja(de), laenu või hoise lepinguline väärtus lepingulises valuutas.

Väärismetallidega seotud tuletisinstrumenti nimiväärtus näidatakse aruandepäeva Londoni börsi ennelõunase kursi alusel konverteerituna eurodesse.

Kui alusvaraks on intressimäär

Siin näidatakse tuletisinstrumenti aluseks oleva(te) võlakirja(de), laenu või hoise lepinguline väärtus lepingulises valuutas.

Kui alusvaraks on aktsia

Siin näidatakse tuletisinstrumenti aluseks oleva(te) aktsia(te) lepinguline väärtus (aktsia hinna puhul) või lepingus kindlaks määratud väärtus (aktsiaindeksi puhul) lepingulises valuutas.

Kui alusvaraks on kaup ja muu

Siin näidatakse tuletisinstrumenti aluseks oleva kaupade või muude instrumentide lepinguline väärtus lepingulises valuutas. Väärismetallidega seotud tuletisinstrumentide puhul teisendatakse nimiväärtus eurodesse.

5.11 Tuleviku hind

Kui alusvaraks on valuuta

Siin näidatakse valuutade vaheline lepinguline vahetuskurss, lähtudes tuletisinstrumenti aluseks olevast valuutast ümardatuna viie kohani pärast koma. Valuuta vahetuskursiga seotud vahetuslepingute puhul näidatakse siin hilisema vahetustehingu vahetuskurss. Tuletisinstrumenti tüübi „Müük tulevikus” puhul näidatakse siin müüdava valuuta müügihind.

Erinevate valuutadega seotud intressimäära vahetuslepingute puhul näidatakse siin järgmise intressimäära muutmiseni fikseeritud intressimäär. Intressimäär näidatakse protsentides aasta baasil ümardatuna vähemalt nelja kohani pärast koma ning esitatakse formaadis intressimäär jagatud 100-ga ($i/100$).

Kui alusvaraks on intressimäär

Siin näidatakse lepingus fikseeritud hind, millega tuletisinstrument kuulub täitmispäeval täitmisele.

Intressimäära forward-lepingu (*FRA*) puhul on selleks lepinguline alusintressimäär, vahetuslepingu puhul järgmise intressimäära muutmiseni fikseeritud intressimäär, optiooni puhul täitmishinnana (*strike price*) fikseeritud intressimäär. Tuletisinstrumentide puhul, mille alusvaraks on võlaväärtpaber (näiteks intressimäära futuurid), näidatakse siin diskonteeritud rahavoogusid ja lepingulist hinda arvesse võttes võlaväärtpaberi efektiivne intressimäär. Intressimäär näidatakse protsentides aasta baasil ümardatuna vähemalt nelja kohani pärast koma ning esitatakse formaadis intressimäär jagatud 100-ga ($i/100$).

Kui alusvaraks on aktsia

Siin näidatakse lepingus fikseeritud hind, millega tuletisinstrument kuulub täitmispäeval täitmisele. Aktsia hinnaga seotud tuletisinstrumentide puhul on selleks ühe aktsia lepingujärgne hind lepingujärgses valuutas

ümar damata. Aktsia hinnaga seotud vahetusinstrumentide ja kõikide aktsia indeksiga seotud tuletisinstrumentide puhul märgitakse tuleviku hinnaks 0 (null).

Kui alusvaraks on kaup ja muu

Tuleviku hinnaks märgitakse 0 (null).

5.12 Alusvara ISIN-kood

Kui alusvaraks on aktsia

Siin näidatakse aktsia hinnaga seotud tuletisinstrumenti alusvaraks oleva aktsia ISIN-kood. Aktsia indeksiga seotud tuletisinstrumentide puhul märgitakse alusvara ISIN-koodiks 0 (null).

Kui alusvaraks on valuuta, intressimäär, kaup ja muu

Alusvara ISIN-koodiks märgitakse 0 (null).

5.13 Vahetusvara ISIN-kood

Kui alusvaraks on aktsia

Siin näidatakse aktsia hinnaga seotud vahetuslepingu vahetusvaraks oleva aktsia ISIN-kood. Aktsia indeksiga seotud tuletisinstrumentide puhul märgitakse vahetusvara ISIN-koodiks 0 (null).

Kui alusvaraks on valuuta, intressimäär, kaup ja muu

Alusvara ISIN-koodiks märgitakse 0 (null).

5.14 Delta-koefitsient

Siin näidatakse optsioonide puhul nende delta-koefitsient, kui aruandev investeerimisühing kasutab usaldatavusnormatiivide arvutamisel tuletisinstrumenti riskipositsiooni väärtuse leidmisel standardmeetodit. Kui aruandev investeerimisühing standardmeetodit ei rakenda, samuti teiste tuletisinstrumentide puhul, märgitakse deltakoefitsiendiks 0 (null).

5.15 Tuletisinstrumenti jääk

Siin näidatakse tuletisinstrumenti jääk bilansilises väärtuses aruandeperioodi lõpu seisuga. Negatiivse väärtusega tuletisinstrumenti jääk näidatakse miinusmärgiga.